Usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky Olomouc ze dne 24. 2. 2023, sp. zn. 69 Co 40/2023, ECLI:CZ:KSOSOL:2023:69.CO.40.2023.1

Číslo: 1/2024

Právní věta:

Je-li předmětem odvolacího řízení vydání více movitých věcí, vybere se soudní poplatek z odvolání podle položky 22 bodu 1 písm. b/ (ve spojení s položkou 4 bodem 1 písm. c/) sazebníku soudních poplatků pouze jednou (ve výši 2 000 Kč).

Soud: Krajský soud v Ostravě - pobočka Olomouc

Datum rozhodnutí: 24.02.2023

Spisová značka: 69 Co 40/2023

Číslo rozhodnutí: 1

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Poplatky soudní

Předpisy: Položka 4 sazebníku soudních poplatků zákona č. 549/1991 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci změnil usnesení Okresního soudu v Olomouci tak, že se „žalovanému vrací část zaplaceného soudního poplatku ve výši 40.000 Kč, který zaplatil na základě usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 28. 1. 2022, č. j. 18 C 268/2016-387.“

I.
Dosavadní průběh řízení

1. Okresní soud zamítl návrh žalovaného na zrušení usnesení č. j. 18 C 268/2016-387, jímž byl žalovaný zavázán zaplatit soudní poplatek z odvolání, které podal proti rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 10. 12. 2021, č. j. 18 C 268/2016-373 v celkové částce 119.105 Kč, přičemž částku 77.105 Kč zaplatil jako soudní poplatek za odvolání proti výroku soudu, jímž bylo rozhodnuto o plnění ve výši 1.542.089 Kč a částku 42.000 Kč zaplatil za výrok týkající se vydání věci – za každou položku dřevní hmoty. Konkrétně se žalovaný domáhal zrušení usnesení o výzvě k zaplacení soudního poplatku v rozsahu částky 40.000 Kč s tím, že za odvolání proti výroku týkající se vydání věci měl zaplatit nikoliv za každou položku dřevní hmoty, ale pouze částku 2.000 Kč s odkazem na

položku 4 bod 1 písm. c) sazebníku soudních poplatků.

2. Okresní soud návrhu žalovaného na zrušení usnesení nevyhověl v rozsahu zaplaceného soudního poplatku 40.000 Kč (nad rámec částky 2.000 Kč) a uvedl, že z každé položky byl vybrán soudní poplatek ve výši 2.000 Kč, když dřevní hmota, vydání, které se žalobkyně domáhala, byla položkově určena vzhledem k množství (m3), typu (borovicová, jedlová, modřínová, smrková) a věkovému stupni. Soud uvedl, že žalobou bylo uplatněno více nepeněžitých nároků, které se staly předmětem občanského soudního řízení za situace, kdy vydání každého z těchto nároků se mohla žalobkyně domáhat samostatnou žalobou a soudní poplatek byl vybrán řádně.

II.
Odvolání a vyjádření k němu

3. Proti tomuto usnesení podal odvolání žalovaný. V důvodech podaného odvolání uvedl, že žalovaný namítal, že soudní poplatek 42.000 Kč byl vyměřen v rozporu se zákonem, což plyne z jazykového výkladu položky číslo 4 bod 1 písm. a) až c) sazebníku soudních poplatků. Dle položky číslo 4 bod 1 písm. c) sazebníku soudních poplatků je poplatek „v ostatních případech“ 2.000 Kč. Žalovaný souhlasí s tím, že dle položky 4 bodu 1 písm. a) a b) se soudní poplatek vyměřuje za každou nemovitou věc, resp. za každý obchodní závod. V případě položky 4 bod 1 písm. c) ovšem má být soudní poplatek „v ostatních případech“ vyměřen ve výši 2.000 Kč bez dalšího (tj. ne za každou jednotlivou položku žaloby). Jazykovým výkladem je shora nadepsaný rozdíl zřejmý. Pokud by zákonodárce chtěl, aby i „v ostatních případech“ byl soudní poplatek určen za každou jednotlivou věc, do písmene c) sazebníku soudních poplatků by to uvedl. Soud v rozporu s tímto jazykovým výkladem stanovil poplatek „za každou položku dřevní hmoty“. Proto poplatek vyměřil v částce o 40.000 Kč vyšší než poplatek, který vyměřen být měl. Odůvodnění uvedené soudem prvního stupně v napadeném usnesení, že „žaloba sice vychází z jednoho skutkového základu, ale ústí do požadavku na 21 nepeněžitých plnění“, svědčí o tom, že soud jakkoliv nereflektoval argumenty žalovaného, že množství nepeněžitých plnění není dle sazebníku soudních poplatků rozhodující. Dále žalovaný odkázal na § 501 o. z., dle kterého je věc hromadná „soubor jednotlivých věcí náležejících téže osobě považovaný za jeden předmět a jako takový nesoucí společné označení, pokládá se za celek a tvoří hromadnou věc“. Z odborné literatury vyplývá, že věc hromadná je takovým souborem věcí, který je z hlediska jazykového označován jedním pojmem. Věc hromadná tvoří v právním styku jediný předmět občanskoprávních vztahů. Skutečnost, že dřevní hmota je označována jedním pojmem, vyplývá z původního rozsudku soudu prvního stupně, proti kterému žalovaný podal odvolání. I z odůvodnění rozsudku v bodě 30 vyplývá, že dřevní hmota je věc hromadná a jedná se o jediný předmět právního vztahu mezi účastníky, neboť soud v rámci odůvodnění této části hovoří výhradně o dřevní hmotě (společný pojem). Žalovaný poukázal i na rozhodnutí Okresního soudu v Hradci Králové sp. zn. 7 C 156/2016, kde žalovaný podal návrh na zrušení usnesení a určení soudního poplatku ve správné výši, tj. 2.000 Kč dle položky 22 bod 1 písm. b) sazebníku soudních poplatků ve spojení s položkou 4 bodu písm. c) sazebníku soudních poplatků. Návrhu žalovaného bylo vyhověno a soudní poplatek byl vyměřen pouze v částce 2.000 Kč. Soudní poplatek byl žalovanému vyměřen nesprávně ve výši přesahující poplatkovou povinnost žalovaného o částku 40.000 Kč.

III.
Důvodnost odvolání

4. Odvolání žalovaného je přípustné, bylo podáno osobou k tomuto úkonu oprávněnou a včas, proto krajský soud přezkoumal napadené usnesení okresního soudu a dospěl k závěru, že je třeba je změnit.

5. Z obsahu předloženého spisu vyplývá, že žalovaný zaplatil soudní poplatek na základě usnesení o výzvě k zaplacení soudního poplatku z odvolání ze dne 28. 1. 2022, č. j. 18 C 268/2016-387, a to v

částce 77.105 Kč (zaplacení částky 1.542.089 Kč) a podle položky 22 bodu 1 písm. b) ve spojení s položkou 4 bod 1 písm. c) sazebníku soudních poplatků 42.000 Kč (vydání věci – za každou položku dřevní hmoty). Žalovaný soudní poplatek ve výši, jak byl vyzván, zaplatil, o čemž svědčí záznam o složení částky 119.105 Kč od žalovaného (číslo listu 402). Soudní poplatek ve výši 42.000 Kč byl vyměřen za odvolání žalovaného proti výroku rozsudku okresního soudu ze dne 10. 12. 2021, č. j. 18 C 268/2016-373, a to výroku o povinnosti žalovaného vydat žalobkyni dřevní hmotu ve výčtu 21 položek dřevní hmoty určitého věku, druhu a délky.

6. V úvodu této věci je třeba uvést, že soudní poplatek žalovaný zaplatil na základě výzvy k zaplacení poplatku za podané odvolání. Porovnáním ustanovení § 10 odst. 2 zákona o soudních poplatcích, který rozlišuje výzvu k zaplacení soudního poplatku a rozhodnutí ukládající zaplacení soudního poplatku, a § 12 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, který zmiňuje pouze rozhodnutí o uložení povinnosti zaplatit poplatek, nutno dospět k závěru, že nesprávnou výzvu k zaplacení poplatku (byť byla provedena formou usnesení) není třeba rušit a rozhoduje se pouze o vrácení poplatku, na základě takové výzvy zaplaceného. Tak je tomu v posuzované věci.

7. Podle položky 4 sazebníku soudních poplatků platí, že

1. Za návrh na zahájení občanského soudního řízení, jehož předmětem není peněžité plnění

   a) za každou nemovitou věc 5.000 Kč

   b) za každý obchodní závod nebo za každou jeho organizační složku 15.000 Kč

   c) v ostatních případech, není-li dále stanoveno jinak 2.000 Kč.

8. Uvedená položka sazebníku soudních poplatků, podle které se stanoví sazba soudního poplatku pevnou částkou pro případy, kdy předmětem občanského soudního řízení není peněžité, je formulována způsobem, jehož gramatický výklad vede k závěru, že soudní poplatek v uvedené konstantně stanovené částce se vybere za každou nemovitost, či obchodní závod nebo jeho organizační složku. Naproti tomu v případě soudních řízení, jejichž předmětem je nepeněžité plnění, je v této položce sazebníku uvedena konstantní částka 2.000 Kč, aniž by bylo stanoveno, že i v případě nepeněžitých plnění, než která jsou uvedena v této položce sazebníku pod písm. a) a b), má být soudní poplatek vybrán za každou položku zahrnutou do předmětu řízení, jak v této věci rozhodl okresní soud. Odůvodnění soudu prvého stupně, že bylo uplatněno více nepeněžitých nároků a každého se lze domáhat samostatnou žalobou, není v souladu s výše uvedeným výkladem zákona o soudních poplatcích a jeho sazebníku.

9. Krajský soud má tak za to, že z odvolání, je-li předmětem odvolacího řízení vydání více movitých věcí, se soudní poplatek vybere podle položky 22 bod 1 písm. b) a položky 4 bod 1 písm. c) sazebníku soudních poplatků pouze jednou.

10. V dané věci je předmětem odvolacího řízení nepeněžité plnění a soudní poplatek za podané odvolání podle 22 bod 1 písm. b) a položky 4 bod 1 písm. c) sazebníku tak činí 2.000 Kč bez ohledu na to, kolika položek dřevní hmoty se vydání týká. Jestliže žalovaný zaplatil za vydání movitých věcí soudní poplatek 42.000 Kč, je třeba vrátit přeplatek ve výši 40.000 Kč.

11. Krajský soud proto změnil napadené usnesení okresního soudu podle § 220 o. s. ř. a rozhodl o vrácení části soudního poplatku žalovanému ve výši, v jaké byl zaplacen na základě nesprávné výzvy soudu (§ 10 odst. 2 zákona o soudních poplatcích)